

Uchwała nr 121
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 2021 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu obywatelskiego Województwa Mazowieckiego

Na podstawie art. 10a ust. 6, w związku z ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

W uchwale nr 227/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego Województwa Mazowieckiego (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 15706 oraz z 2020 r. poz. 7023) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) projekcie inwestycyjnym – należy przez to rozumieć:

- a) budowę nowych obiektów budowlanych, przebudowę, rozbudowę, nadbudowę, odbudowę, obiektów budowlanych i innych środków trwałych, powodującą ich ulepszenie, realizowane na nieruchomościach, do których tytuł prawny posiadają: Województwo i jego jednostki organizacyjne, wojewódzkie osoby prawne lub spółki, w których Województwo jest udziałowcem lub akcjonariuszem,
- b) zakup inwestycyjny dotyczący działalności jednostek organizacyjnych Województwa Mazowieckiego, wojewódzkich osób prawnych oraz spółek z udziałem Województwa;”;

2) w § 6 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Ogłoszenie wyników głosowania następuje nie później niż 15 października roku N-1.”;

3) w § 8 uchyla się ust. 4;

4) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Do BOM mogą być zgłaszane projekty, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) są poparte podpisami minimum 50 mieszkańców Województwa w formie listy poparcia załączonej do formularza zgłoszeniowego, o którym mowa w § 11 ust. 2;
- 2) mieszczą się w zakresie zadań o charakterze wojewódzkim, określonych ustawami, w szczególności w zakresie wskazanym w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
- 3) są zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w tym aktami prawa miejscowego oraz aktami prawa innymi niż akty prawa miejscowego uchwalonymi przez organy Województwa, w szczególności aktami określającymi strategię rozwoju Województwa oraz plan zagospodarowania przestrzennego Województwa;
- 4) będą realizowane na nieruchomościach, o których mowa w § 2 pkt 7 lit. a;
- 5) są dostępne dla mieszkańców Województwa w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami;
- 6) wydatkowanie środków w ramach projektu będzie dokonane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów;
- 7) są możliwe do zrealizowania w trakcie jednego roku budżetowego;
- 8) nie naruszają norm, standardów oraz przepisów technicznych;
- 9) są możliwe do zrealizowania we wskazanej w zgłoszeniu projektu lokalizacji, a realizacja projektu nie koliduje z przedsięwzięciami planowanymi lub realizowanymi przez Województwo lub inne podmioty;
- 10) dostępne na rynku technologie umożliwiają realizację projektu;
- 11) do realizacji projektu nie są wymagane decyzje administracyjne, pozwolenia, zezwolenia, opinie lub inne dokumenty techniczne lub ich uzyskanie jest możliwe w terminie, który pozwoli zrealizować projekt w trakcie jednego roku budżetowego.”;

- 5) w § 14 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) poprzez przesłanie wniosku o wycofanie projektu drogą elektroniczną na adres e-mail bom@mazovia.pl, nie później jednak niż do godz. 14.00 w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia głosowania na projekty;”;
- 6) w § 15 dotychczasowe brzmienie oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Ocena projektów prowadzona jest z zachowaniem zasady równości i bezstronności wobec projektodawców.”;
- 7) w § 16:
a) w ust. 1:
– pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) projekt spełnia wymagania określone w § 7 ust. 1, § 8 ust. 2 i 3 oraz § 9 pkt 1. Podpisy osób popierających projekt mogą być losowo weryfikowane przez Urząd;”,
– uchyla się pkt 4,
b) uchyla się ust. 5;
- 8) w § 17:
a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
„3. Ocena co do zgodności z prawem polega na analizie, czy projekt spełnia wymagania określone w § 9 pkt 2-7 i § 10.
4. Ocena w zakresie wykonalności technicznej polega na analizie, czy projekt spełnia wymagania określone w § 9 pkt 8-11.”,
b) w ust. 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Jeśli szacowana przez projektodawcę wartość projektu będzie zaniżona lub zawyżona (podane ceny towarów lub usług będą odbiegać od cen rynkowych) wartość projektu będzie urealniana, o czym projektodawca będzie informowany w sposób odpowiadający sposobowi zgłoszenia projektu.”;
- 9) § 18 otrzymuje brzmienie:
„§ 18. 1. W trakcie oceny, o której mowa w § 17, dopuszczalny jest kontakt z projektodawcą w celu uzyskania informacji lub wyjaśnień.
2. Jeśli pozytywna ocena projektu będzie uwarunkowana wniesieniem zmian do projektu, projektodawca będzie o tym informowany w sposób odpowiadający sposobowi zgłoszenia projektu. Projekt może zostać zmieniony zgodnie z przekazanymi wskazówkami w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez projektodawcę stosownej informacji. Projekt, który nie zostanie zmieniony, uzyska ocenę negatywną.
3. Jeśli w trakcie oceny, o której mowa w § 17, okaże się, że 2 lub więcej projektów mają identyczny lub bardzo podobny zakres merytoryczny i terytorialny, po przeprowadzeniu rozmów z projektodawcami i wyrażeniu przez nich pisemnej zgody, możliwe jest połączenie projektów w jeden projekt. Brak zgody projektodawców oznacza, że są one traktowane jako osobne projekty.”;
- 10) w § 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Informacja o wynikach oceny projektów, wraz z uzasadnieniem ocen negatywnych, jest zamieszczana w systemie informatycznym w terminie 7 dni od dnia, w którym zakończono ocenę wszystkich projektów i przekazywana projektodawcy telefonicznie lub e-mailowo w dniu publikacji w systemie informatycznym.”;
- 11) w § 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Projektodawcy przysługuje odwołanie od oceny o niedopuszczeniu projektu do głosowania.”;
- 12) § 25 otrzymuje brzmienie:
„§ 25. Odwołanie rozpatruje Zarząd Województwa Mazowieckiego, w drodze uchwały, w terminie 21 dni od dnia, w którym wpłynie ostatnie odwołanie.”;
- 13) w § 32 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. W przypadku awarii systemu informatycznego trwającej bez przerwy co najmniej 6 godzin głosowanie jest przedłużone o czas trwania awarii.”;

14) § 35 otrzymuje brzmienie:

„§ 35. Niewykorzystane w poszczególnych pulach środki finansowe sumuje się, a następnie w poniżej wskazanej kolejności:

- 1) przeznacza się je na dofinansowanie realizacji tych projektów w poszczególnych pulach, których koszty w co najmniej 60% mieściły się w ramach danej puli środków;
- 2) sporządza się wykaz projektów poddanych pod głosowanie, nieprzeznaczonych do realizacji z powodu wyczerpania środków finansowych w puli, w której zostały zgłoszone. O kolejności projektów w wykazie decyduje wyłącznie liczba głosów oddanych na projekt (od największej do najmniejszej);
- 3) środki niewykorzystane przyznaje się kolejno na realizację projektów ujętych w wykazie, o którym mowa w pkt 2, do momentu, w którym kwota pozostałych do rozdysponowania środków pozwala na sfinansowanie pełnych kosztów projektu;
- 4) pozostała niewykorzystana kwota zostaje przeznaczona na realizację pierwszego w kolejności projektu z wykazu, o którym mowa w pkt 2, który może zostać zrealizowany w całości;
- 5) działanie, o którym mowa w pkt. 4, zostaje powtórzone aż do momentu, gdy pozostałe niewykorzystane środki nie pozwalają na realizację w całości żadnego zadania z wykazu, o którym mowa w pkt. 2.”;

15) § 36 otrzymuje brzmienie:

„§ 36. Wyniki głosowania w formie list rankingowych oraz listy projektów wybranych w ramach poszczególnych pul oraz wykazu projektów, o których mowa w § 35, podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa Mazowieckiego, w drodze uchwały, a następnie publikacji w systemie informatycznym, w BIP oraz na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu i w delegaturach.”;

16) w § 38 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) ewaluację procesu BOM.”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Uzasadnienie

W uchwale nr 227/19 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie budżetu obywatelskiego Województwa Mazowieckiego uregulowano realizację budżetu obywatelskiego w Województwie Mazowieckim (BOM). Uchwała ta określa w szczególności wymogi formalne dotyczące projektów, zasady zgłaszania, oceny i głosowania na projekty.

W związku z wprowadzeniem od dnia 13 marca 2020 r. stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, była ona nowelizowana. Uchwałą nr 90/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2020 r. wprowadzono dwie zmiany:

- ustalono, że ogłoszenie wyników głosowania nastąpi nie później niż 30 listopada roku N-1 (w pierwotnej wersji uchwały ogłoszenie wyników miało nastąpić do 15 września 2020 r.);
- równocześnie, by umożliwić realizację projektów inwestycyjnych także na nieruchomościach, do których tytuł prawny do dysponowania posiadają wojewódzkie osoby prawne i spółki z udziałem Województwa Mazowieckiego, wprowadzono zmianę treści § 9 pkt 3 uchwały (§ 9 pkt 3 otrzymał brzmienie: (projekty zgłaszane do BOM) „będą zrealizowane na nieruchomościach, do których Województwo Mazowieckie, wojewódzkie osoby prawne albo spółki z udziałem Województwa Mazowieckiego posiadają tytuł prawny do dysponowania, jeżeli projekt jest projektem inwestycyjnym”).

Zmiany proponowane wynikają z doświadczeń pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie bezpośrednio zaangażowanych w realizację pierwszej edycji BOM oraz z sygnałów zgłaszanych przez autorów projektów i mieszkańców Mazowsza, wyrażanych m.in. w ankietach ewaluacyjnych.

W nowelizacji uchwały proponuje się:

- doprecyzowanie definicji projektu inwestycyjnego (obowiązująca definicja powodowała wątpliwości interpretacyjne, w szczególności na etapie oceny projektów) - § 2 pkt 7;
- ustalenie maksymalnego terminu ogłoszenia wyników głosowania na projekty do 15 października danego roku - § 6 ust. 4;
- uchylenie przepisu, zgodnie z którym „W przypadku zgłoszenia projektu kwalifikującego się do dofinansowania w ramach innego programu wsparcia realizowanego przez Województwo, w uzgodnieniu i pod warunkiem uzyskania zgody projektodawcy, projekt przekazywany jest do oceny możliwości realizacji w ramach tego programu”. W praktyce przepis ten okazał się niemożliwy do zastosowania, m.in. z uwagi na odmienne od przyjętych w BOM regulacje dotyczące podmiotów uprawnionych do składania projektów/wniosków - § 8 ust. 4 obowiązującej uchwały;
- wszystkie wymogi dotyczące projektów, a tym samym kryteria oceny, ująć w jednym paragrafie (§ 9). W obowiązującej uchwale przepisy te są rozporoszone, co powodowało trudności w trakcie oceny projektów;
- zamianę kryterium ogólnodostępności budzącego wiele wątpliwości interpretacyjnych na kryterium dostępności (zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez dostępność rozumie się dostępność architektoniczną, cyfrową oraz informacyjno - komunikacyjną, co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6, będącą wynikiem uwzględnienia uniwersalnego projektowania albo zastosowania racjonalnego usprawnienia (art. 2 ust. 2) - § 9 ust. 5;
- zmianę treści przepisu dotyczącego wycofania projektów (w praktyce okazało się, że wycofanie projektu za pośrednictwem systemu informatycznego – co zapisano w obowiązującej uchwale, nie jest możliwe) - § 14 pkt 1;
- wpisanie w uchwale obowiązującej w praktyce zasady, zgodnie z którą ocena projektów jest prowadzona z zachowaniem zasady równości i bezstronności wobec projektodawców - § 15 ust. 2;
- doprecyzowanie przepisu dotyczącego możliwości modyfikacji kosztorysu na etapie oceny projektu poprzez dodanie wymogu informowania projektodawcy o zmianach w sposób odpowiadający sposobowi zgłoszenia projektu - § 17 ust. 5;
- dodanie przepisu o możliwości kontaktu z projektodawcą w trakcie oceny projektu i zasadach wprowadzania zmian do projektu w trakcie oceny. Brak w obowiązującej uchwale regulacji

dotyczących kontaktu z autorami powodował wiele wątpliwości na etapie oceny projektów szczególnie w sytuacjach, kiedy pozytywna ocena projektu była warunkowana zmianą/zmianami projektu - § 18 ust. 1 i 2;

- doprecyzowanie przepisu dotyczącego informacji o wynikach oceny projektów poprzez zobowiązanie do publikowania uzasadnień do ocen negatywnych - § 21 ust. 1;
- wydłużenie terminu na rozpatrzenie przez Zarząd Województwa Mazowieckiego odwołań od oceny projektów (proponuje się termin 21 dni od dnia, w którym wpłynie ostatnie odwołanie). Zgodnie z obowiązującą uchwałą odwołania były rozpatrywane w terminie 14 dni od dnia wpływu odwołania co powodowało, że departamenty urzędu marszałkowskiego miały zbyt mało czasu na przygotowanie projektów uchwał w sprawie rozpatrzenia odwołań, a Zarząd Województwa rozpatrywał odwołania na trzech kolejnych posiedzeniach. Proponowane rozwiązanie da departamentom więcej czasu na przygotowanie projektów uchwał, a następnie przedłożenie ich na jedno posiedzenie Zarządu - § 25;
- doprecyzowanie przepisu dotyczącego awarii i przedłużenia głosowania w przypadku, kiedy awaria będzie trwała minimum 6 godzin. Na podstawie doświadczeń związanych z awarią systemu informatycznego podczas pierwszej edycji BOM, która trwała dwie godziny piętnaście minut i spowodowała przedłużenie głosowania o ten czas (od godziny 00.00 do godz. 02.15) - § 32 ust. 3;
- zmianę zasad podziału środków finansowych niewykorzystanych w poszczególnych pulach tak, by w pierwszej kolejności możliwe było przeznaczenie tych środków na projekty, których koszty w co najmniej 60% będą mieściły się w ramach danej puli środków. Następnie, po rozdysponowaniu pozostałych środków kolejno na projekty, które uzyskały największą liczbę głosów, przyjęcie zasady, że pozostała niewykorzystana kwota zostanie przeznaczona na realizację pierwszego w kolejności projektu, który będzie mógł zostać zrealizowany w całości. Działanie to proponuje się powtarzać aż do momentu, gdy pozostałe niewykorzystane środki nie pozwolą na realizację w całości żadnego projektu - § 35;
- doprecyzowanie, że poza wynikami głosowania w formie list rankingowych oraz listą projektów wybranych w ramach poszczególnych pul Zarząd Województwa zatwierdza także wykaz projektów, o którym mowa w § 35 - § 36;
- dodanie ewaluacji do wykazu działań obejmujących koordynowanie i monitorowanie BOM w rozdziale 7 uchwały „Koordynacja działań, monitorowanie i ewaluacja” (§ 38).

Budżet obywatelski jest złożonym procesem, który trudno skutecznie zaprojektować „zza biurka”. Rozwiązania przyjęte w uchwale w/s BOM testowane były metodą prób i błędów, w trakcie ich realizacji. Celem proponowanych zmian jest usprawnienie przebiegu kolejnej edycji, uniknięcie pojawiających się wątpliwości oraz uregulowanie kwestii pominiętych w poprzedniej edycji (takich jak kontakt z autorami projektów).